

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Till

Stadsbyggnadskontoret
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE

2025-06-18

Angående förslag till detaljplan för del av fastigheten Vällingby 4:1 m.fl. Nälstastråket i stadsdelen Nälsta, Vinsta och Vällingby, S-Dp 2020-09138

Samfundet S:t Eriks ståndpunkt

Samfundet avstyrker förslaget i föreliggande form.

Planförslaget

Planförslaget omfattar sex delområden (A till F) som möjliggör 410 nya bostäder i form av lamellhus och punkthus i tre–sex våningar samt radhus och kedjehus i två våningar. Delområde C och D är placerade i dalgångslutningar väster om Nälstavägen. Delområde A, B, F och E är placerade i det stora öppna parklandskapet. Parkstråket ska utvecklas som rekreativstråk och med nya gång- och cykelvägar. Förslaget innebär även att nya lokalgator tillskapas och att Vinstavägen utvecklas till urban gata. Delar planområdet ingår i riksintresset Vällingby-Räcksta.

Stadsbilden

Området ingår i Stockholms första ABC-stad, (arbete, bostad, centrum), Vällingby. Det karaktäriseras av en krans av höghus närmast centrum, bortanför höghusen byggdes trevåningshus och ännu längre bort radhus och villor. Planområdet ingår i det sistnämnda. Nälstastråket planerades som ytterstadspark för att skapa goda livsmiljöer. Kännetecknande är stråkets öppenhet och de vida siktlinjerna. Stråket omges av skogsbeklädda höjder i söder, Vinsta gård i sydväst samt i väster och norr av villor och radhus i enhetlig skala mellan gröna ytor och skog. Den befintliga bebyggelsen är tidstypisk och väl inpassad i landskapet.

Samfundets S:t Eriks synpunkter

- Samfundet har noterat att när staden säger sig vilja utveckla parkstråk, avser staden i själva verket att exploatera delar av parken samt komplettera den med några gång- och cykelbanor.
- Samfundet är positivt till att förslaget har ambitionen till en väl gestaltad och sammanhållen ny bebyggelse som anpassas till landskapsrum och befintlig bebyggelsestruktur. Dock anser samfundet att förslaget i sin liggande form splittrar landskapsrummet och saknar släktskap med ABC-staden. Den ursprungliga idén om ett öppet parkstråk och lägre bebyggelse i utkanten av ABC-staden är centrala motiv som inte ska frångås när staden utvecklas. Lamellhus i detta läge är inte nödvändigt för att skapa bebyggelsefront mot gatorna. Radhus med entréer mot gatan skulle vara ett lika bra stöd till utveckling av vägen till en mer urban och trygg gata.
- Samfundet bedömer att ny bebyggelse, lamellhus i synnerhet, inte hör hemma i det öppna landskapet eftersom påverkan på Nälsta gård, landskap och radhusbyn Omega blir för omfattande. Område A och F bör därför utgå i sin helhet. Eventuellt kan område E utvecklas

som en mindre enklav av radhus mot gatan om en större hänsyn tas till omgivningen. För att område B ska vara framkomligt behöver det bearbetas så att hänsyn tas till den befintliga radhusen och trädridån i parken. Träden skulle kunna ingå i radhustomterna, om vägen i stället placeras på utsidan mot parken. Det blir också en tydligare avgränsning mellan privat och allmän mark. Större öppningar mellan de nya radhusen och de gamla behöver tillskapas för att skapa kontakt med befintliga radhus och stråket.

- Område C och D är placerade i dalgångssluttningar. Båda lägena är möjliga att utveckla men byggnadshöjden behöver sänkas och mer grönska släppas fram mellan bebyggelsen för att få släktskap med ABC-staden. Det är olyckligt att förslaget inom område C innebär så stor negativ påverkan på topografin. Med slankare byggnadskroppar och lägre hus behöver inte omfattande intrång i berget göras för att möjliggöra så mycket garage. Allmänhetens tillträde till naturen på höjden måste bli mera generös.

Samfundet S:t Erik avstyrker förslaget i föreliggande form med hänvisning till ovanstående synpunkter.

För Samfundet S:t Erik

Knut Weibull
Ordförande

Ann-Sofi Thurne Rundquist
Vice ordförande